

* ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

อำนาจ พันละอง^{1*} ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

*Corresponding author e-mail: Khawoat12345@gmail.com Tel. 08-2759-4678

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารในสถานศึกษา 2) มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา 4) สมการพยากรณ์มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันกับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา และร่วมกันทำนายมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ร้อยละ 63 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ คือ $Y = 0.80 + 0.29 (X_1) + 0.12 (X_2) + 0.16 (X_3) + 0.13 (X_4) + 0.12 (X_5)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.37 (Z_1) + 0.15 (Z_2) + 0.18 (Z_3) + 0.16 (Z_4) + 0.14 (Z_5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ยุคพลิกผัน; มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา

* Received: 2025-10-21, Revised: 2025-11-27, Accepted: 2025-12-08

Academic Leadership in a Disruptive Era and the Position Standards of School Administrators under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

Amnat Panlaong^{1*} Poompipat Rakponmongkol²

¹Master of Education Program in Educational Administration, Kamphaeng Phet Rajabhat University

²Assoc. Prof., Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: Khawoat12345@gmail.com Tel. 08-2759-4678

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) examine the academic leadership in the disruptive era of school administrators, 2) investigate the position standards of school administrators, 3) analyze the relationship between academic leadership in the disruptive era and the position standards of school administrators, and 4) predictive equation for the position standards of school administrators. The sample consisted of 314 participants, including school administrators and teachers. The research instrument employed in the study was a questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, Cronbach's alpha coefficient, and multiple regression analysis.

The results revealed that 1) The overall level of academic leadership in the disruptive era of school administrators was high, 2) The overall level of position standards of school administrators was also high, 3) Academic leadership in the disruptive era was positively and highly correlated with the position standards of school administrators, with a statistical significance level of .01 4) Academic leadership in the disruptive era was significantly related to and jointly predicted the position standards of school administrators, accounting for 63 percent of the variance. The predictive equations were derived as follows: Raw score equation: $Y = 0.80 + 0.29 (X_1) + 0.12 (X_2) + 0.16 (X_3) + 0.13 (X_4) + 0.12 (X_5)$. Standard score equation: $Z = 0.37 (Z_1) + 0.15 (Z_2) + 0.18 (Z_3) + 0.16 (Z_4) + 0.14 (Z_5)$.

Keywords: Academic Leadership; Disruptive Era; Position Standards of School Administrators.

บทนำ

ในยุคที่สังคมโลกกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและยากต่อการคาดการณ์ เจ็อนไซด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศไทยได้ปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพิจารณาบริบทใหม่ที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการศึกษา (จิณฉวีตร ปะโคทัง, 2561)

บริบทของสังคมยุคปัจจุบันอยู่ภายใต้โลกยุคคว่ำ (VUCA World) ที่มีลักษณะผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565) ส่งผลให้องค์กรทุกระดับต้องยกระดับความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ พร้อมทั้งเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564) สำหรับสถานศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารถือเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนด

ทิศทาง ความสำเร็จ และคุณภาพการดำเนินงานทางการศึกษา (สุธิกานต์ บริเอก, 2564) โดยเฉพาะในบริบทที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในทุกมิติของการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาแนวคิด ทักษะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการจัดการองค์กรยุคดิจิทัล (รุ่งรัตน์ พลชัย, 2563)

การบริหารงานวิชาการนับเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เนื่องจากมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพผู้เรียน และมาตรฐานการศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินคุณภาพทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติทั้ง O-NET และ NT ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2568) อีกทั้งผลการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ยังสะท้อนให้เห็นว่าด้านการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากสถานการณ์ดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันยังคงประสบข้อจำกัดในการตอบสนองต่อมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง สามารถบูรณาการนวัตกรรม แนวคิด และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความท้าทายในอนาคต ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กรทางการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อศึกษามาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรพยากรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้น 1,694 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 149 คน และครูผู้สอน 1,545 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 314 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie R. V. & Morgan, 1970) ซึ่งสอดคล้องกับขนาดประชากรทั้งหมด จากนั้นได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นภูมิ (Strata) และสุ่มในแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก ผลการสุ่มได้ผู้บริหารสถานศึกษา 28 คน และครูผู้สอน 286 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

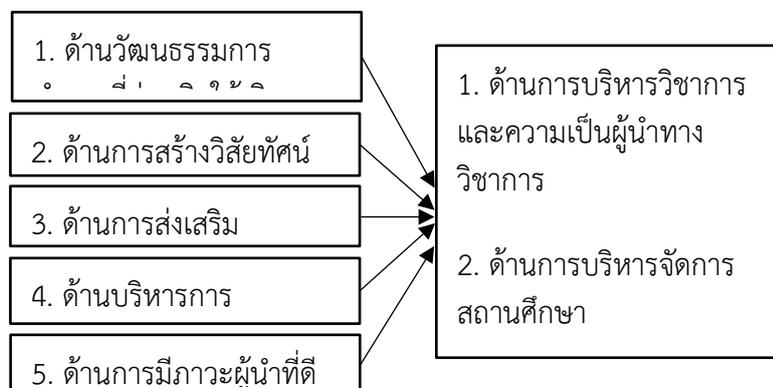
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคคลิฟผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

2.2 ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคคลิฟผันของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน โดยใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 1) ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 2) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ 3) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 4) ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ตอนที่ 3 มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน โดยใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และ

นวัตกรรม 4) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และ 5) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการในบริบทของการเปลี่ยนแปลง รวมถึงมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบเครื่องมือ

3.2 จัดทำกรอบแนวคิดการวิจัย โดยสังเคราะห์ประเด็นจากเอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นโครงสร้างหลักในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรสำคัญ เพื่อให้แนวทางการสร้างข้อคำถามมีความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ พร้อมทั้งนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบ

3.5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้บริหารและครูที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.995

3.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองใช้แบบสอบถามและปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรในสถานศึกษา

4.2 เมื่อได้รับอนุญาต ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ ได้แนบหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อม QR Code สำหรับเข้าถึงแบบสอบถาม ส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ภายหลังจากตอบแบบสอบถามครบถ้วน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปเข้ารหัส (Coding) เพื่อเตรียมประมวลผลทางสถิติ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบจำนวน 314 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากนั้นจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม ก่อนนำข้อมูลฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน และมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหาร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

5.4 การหาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.06 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.94 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่าเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 91.08 ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.92 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 62.42 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.31 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.27 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 50.64 โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 49.36 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.27 รองลงมา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.76 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี เป็นร้อยละ 14.97 จำแนกตามวิทยฐานะ/สถานะตามตำแหน่งทางวิชาชีพ พบว่า มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3) คิดเป็นร้อยละ 39.17 รองลงมา ไม่มีวิทยฐานะ (คศ.1) คิดเป็นร้อยละ 21.97ชำนาญการ (คศ.2) คิดเป็นร้อยละ 19.75 และครูผู้ช่วย คิดเป็นร้อยละ 19.11

6.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน (โดยรวม)

ที่	รายการ	X	S.D.	แปล ผล
1	ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน	4.42	0.41	มาก
2	ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้	4.44	0.42	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

3	ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	4.46	0.38	มาก
4	ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.41	0.40	มาก
5	ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.49	0.40	มาก
รวมเฉลี่ย		4.45	0.32	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดีและมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้

6.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา (โดยรวม)

ที่	รายการ	X	S.D.	แปลผล
1	ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.38	0.44	มาก
2	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.44	0.37	มาก
3	ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม	4.40	0.42	มาก
4	ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย	4.37	0.41	มาก
5	ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.43	0.41	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	0.33	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่ามาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่วน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย

6.4 ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1	0.56**	0.60**	0.51**	0.51**	0.71**
X ₂		1	0.61**	0.58**	0.54**	0.63**
X ₃			1	0.53**	0.53**	0.64**
X ₄				1	0.48**	0.59**
X ₅					1	0.58**
Y						1

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงระดับความสัมพันธ์ คือ ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (X₁) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง รองลงมา คือ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (X₃) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ (X₂) ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ (X₄) และด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X₅) ตามลำดับ

6.5 ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคคลิภังค์ที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.b	Beta	t	Sig
(Constant)	0.80	0.16		5.01**	<.001
(X ₁)	0.29	0.04	0.37	7.89**	<.001
(X ₂)	0.12	0.04	0.15	3.07**	.002
(X ₃)	0.16	0.04	0.18	3.67**	<.001
(X ₄)	0.13	0.04	0.16	3.47**	<.001
(X ₅)	0.12	0.04	0.14	3.25**	.001

R = 0.80 R² = 0.64 Adjust R² = 0.63 S.E.est = 0.20. F = 10.55 **Sig = 0.001

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคคลิภังค์ ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (X₁) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ (X₂) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ และปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (X₃) ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ (X₄) ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X₅) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมเท่ากับ 0.80 และสามารถร่วมกันทำนายมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ร้อยละ 63 ทั้งนี้ ผลการทดสอบสมการถดถอยพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (F = 10.55) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.80 + 0.29 (X_1) + 0.12 (X_2) + 0.16 (X_3) + 0.13 (X_4) + 0.12 (X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.37 (Z_1) + 0.15 (Z_2) + 0.18 (Z_3) + 0.16 (Z_4) + 0.14 (Z_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ และนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคคลิภังค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

1.1 ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำการเรียนรู้ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ครรชิต ชัยกิจ (2563) พบว่า ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่ม ส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมงานวิชาการได้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด

1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธาทิพย์ หาญเมือง และภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค (2563) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการนิเทศและแนะแนว ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวม

1.3 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางและเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร พร้อมพัฒนากลยุทธ์บริหารจัดการ การศึกษา วางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ เกษรพรหม และภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค (2567) พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถทำนายผลได้ถึงร้อยละ 91

1.4 ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการ พัฒนาหลักสูตรและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันเป็น ทีมของบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564) พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นผู้นำในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงาน วิชาการ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร การบริหารจัดการการเรียนการสอน การส่งเสริม บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคล ที่มี คุณภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

1.5 ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี ในกระบวนการบริหารและการเรียนการสอน สามารถทำหน้าที่เป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน รวมทั้งเลือกใช้เครื่องมือหรือสื่อที่ สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวัลย์ คำเที่ยง และภูมิพิพัฒน์ รัก พรมงค (2566) พบว่า การบริหารจัดการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ในขณะที่ด้านการจัดบรรยากาศ การเรียนรู้และการประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ยังมีระดับค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ทั้งนี้ ปัญหาที่พบ มากคือ ครูขาดแรงจูงใจในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้บริหารยังขาดการมีส่วนร่วมในการให้ คำปรึกษาหรือแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถตีความได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ส่วนใหญ่มี แนวโน้มในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและจัดการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วย ขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิเคราะห์พบว่า มาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมรินทร์ เกตุหอม (2567) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควร มุ่งเน้นด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการ บริหารงานชุมชนและเครือข่าย ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม และด้านการพัฒนา ตนเองและวิชาชีพ เมื่อพิจารณาในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า ลำดับแรกสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและ เป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคาดหวังที่ ต้องการเห็นการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษามีความยุติธรรมและโปร่งใส เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.2 ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ รวมถึงสมรรถนะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ซึ่งช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล มนต์ศักดิ์ (2565) พบว่า ผู้บริหารที่มีการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง ทั้งในเชิงทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จะสามารถส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ครูและบุคลากร

2.3 ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็น เช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ และมีกระบวนการ กำหนดและนำนโยบาย แผน และกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ร่วมกับครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ ขับเคลื่อนเชิงรุก นำนโยบายและแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลตามแผนกล ยุทธ์อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ จิตรประเสริฐ (2566) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างความยืดหยุ่นให้กับโรงเรียน และช่วยให้องค์กรการศึกษาปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างทันท่วงที

2.4 ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนและดำเนินงานทางวิชาการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียน การวัดและประเมินผล ไปจนถึงการพัฒนา นวัตกรรมทางการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร สุกุลไทย และภูมิ พิพัฒน์ รักพรมงค (2566) พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการช่วยยกระดับ มาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และระบบประกันคุณภาพภายใน

2.5 ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประสานความร่วมมือดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพของโรงเรียน และสร้างความเชื่อมั่นจากสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สายสุวรรณ (2563) พบว่า การมีส่วนร่วม ของชุมชนและภาคีเครือข่ายช่วยเสริมสร้างคุณภาพสถานศึกษาและความเชื่อมั่นในสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐาน ตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณารายด้าน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงคือ ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.80 และร่วมกันทำนายมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 63 และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่า $F = 10.55$ และมีค่า $Sig. = .001$ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่าการที่ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันในทุกด้าน มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษานั้น อาจสะท้อนถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด มีการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเน้นการเป็นผู้นำที่ปรับตัวได้ในยุคพลิกผัน และสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยาพร กลัดล้อม และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2568) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี การตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม การบริหารบุคลากรอย่างยุติธรรม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล นอกจากนี้ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งของครูและนักเรียน ตลอดจนการมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนางานด้านวิชาการ การบริหารองค์กร และการส่งเสริมบุคลากร โดยมีพันธกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมเชิงบวก เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย สร้างสรรค์ พร้อมกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อีกทั้งยังเน้นการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานตำแหน่งและวิชาชีพ นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์จุดแข็งและเป้าหมายขององค์กร (SORA Analysis) พบว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานวิชาชีพ มีแนวทางการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกา รวดเร็ว (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยโดยภาพรวมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา และการบริหารจัดการหลักสูตร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผัน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน

ที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัว ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการ เรียนรู้ และด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐาน ตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านนโยบาย (Policy) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษานำผลการ ศึกษาวิจัยไปพัฒนาแนวทางในการกำหนดภาพรวมความสำเร็จขององค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการนำนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานที่สามารถพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้กรอบการดำเนินงานที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในสังกัด และมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ด้านองค์กร (Organization) เป็นแนวทางการวางแผนและการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ร่วมกับบุคลากร เพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงประสิทธิผลขององค์กร สอดคล้องกับความต้องการและความสำคัญ จำเป็นของสถานศึกษา

1.3 ด้านบุคลากร (Personnel) ผู้บริหารควรจัดระบบการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา ควรใช้ผลการวิจัย เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและบริหารงาน เพื่อส่งเสริมแรงจูงใจของบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหาร สถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่ง และเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความ แตกต่างกัน

2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพื่อเสริมสมรรถนะ ในการขับเคลื่อนการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถนำไปใช้พัฒนานโยบายและแนวทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2.4 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น บริบททาง สังคม วัฒนธรรมองค์กร หรือปัจจัยเชิงโครงสร้าง เพื่อนำไปปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษาและ เขตพื้นที่การศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันที่ส่งผลต่อมาตรฐานตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านวัฒนธรรมการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 2) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วม และกลยุทธ์ด้านการบริหาร และการเรียนรู้ 3) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการและปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 4) บริหารการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านการมีภาวะผู้นำที่ดี และมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบทั้ง 5 นี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุม 5 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และ 5) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ ซึ่งถือเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา องค์ความรู้นี้สามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารให้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทโลกยุคพลิกผัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ เกษรพรหม, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2566). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 6(3), 351-367.
- ครรชิต ชัยกิจ, ละเอียต จงกลนี และจุฬาพรรณ ภรณ์ธนะแพทย์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการและพฤติกรรมในการจัดการศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 10(2), 169.
- จิณฉัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. ศรีธรรมออฟเซ็ท.
- ชลนิชา ศิลาพงษ์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญยาพร กลัดล้อม, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2568). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5(5), 615-630.
- พรทิพย์ สายสุวรรณ. (2563). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา: กรณีศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเหนือ. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 8(1), 45-60.
- ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2564). *หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. กำแพงเพชร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(3), 53-62.
- รัตติกา รวดเร็ว. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. *Journal of RoiKaensarn Academi*, 7(9), 57-74.
- วรวลัญช์ คำเที่ยง, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2566). แนวทางเสริมสร้างการบริหารงานการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 5(4), 186-202.
- ศศิวิมล มั่นศักดิ์. (2565). การพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21: แนวทางและปัจจัยเกื้อหนุน. *วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษา*, 17(3), 78-95.
- ศิริพร สกุนไทย, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2566). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 6(2), 40-43
- สุทธาทิพย์ หาญเมือง, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร*, 5(9), 90-91.
- สุธิกานต์ บริเอก. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผัน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต2. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568*. กำแพงเพชร: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
- สมพงษ์ จิตรประเสริฐ, อรทัย ชัยประสิทธิ์ และธนวัฒน์ ชัยประเสริฐ. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 41(1), 99–115.
- อัมรินทร์ เกตุหอม, เสริมทรัพย์ วรปัญญา และภูวดล จุลสุคนธ์. (2568). *แนวทางการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี*. *วารสารสันตยาภิวัตน์ วัฒนองนกกต*, 3(1), 14-31.
- Krejcie,R.V.,&D.W.Morgan.(1970).“DeterminingSampleSizeforResearchActivities”.*Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 608–610.